

Prabuty, dnia 25.06.2019 r.

Uchwała nr 2
Zarządu Banku Spółdzielczego
z dnia 25.06.2019r.

w sprawie: zatwierdzenia „**Ujawnienia informacji** dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma **wg stanu na dzień 31.12.2018 r.**”

§ 1

Zarząd Banku zatwierdza – „**Ujawnienie informacji** dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma wg stanu na dzień 31.12.2018 r.”, stanowiące załącznik nr 1 do Uchwały.

§ 2

Uchwała obowiązuje od dnia 25.06.2019 r.

Za uchwałą głosowało.....3.....osób

Przeciw uchwale głosowało...../.....osób

Zarząd

Bank Spółdzielczy
w Prabutach

01 T. Olszewska

[Signature]

Ujawnienie informacji

**dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie
wynagrodzeń, i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu
Europejskiego
i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla
instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma.**

I. Wstęp

1. Bank Spółdzielczy w Prabutach zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) w Części Ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na **31 grudnia 2018 r.**
2. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) nie stosuje pominięcia informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
 - 2) nie stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
3. W przypadku pominięcia informacja o tym jest podawana w treści Ujawnienia.
4. Bank informuje, że niniejszy dokument nie obejmuje całego zakresu ujawnianych informacji, określonych w Części Ósmej Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 CRR. Ujawnienia informacji w innych dokumentach przez Bank wynikają z art. 434 ust. 2 CRR, dokumenty te są dostępne w monitorze spółdzielczym, na stronie internetowej Banku, w Centrali Banku.
5. Informacje nie zawarte w niniejszym dokumencie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte w następujących dokumentach:
 - 1) części sprawozdania finansowego – informacja dodatkowa
 - 2) sprawozdanie Zarządu.
6. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Prabutach” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Prabutach na lata 2016-2020” i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji, przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
2. Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym tj. „Strategią zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, Planami finansowymi, a także Politykami/Zasadami w

zakresie zarządzania ryzykiem.

3. Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte są w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Prabutach” stanowiącej **Załącznik nr 1** do niniejszego dokumentu.
6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez Art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w **Załączniku nr 2** do niniejszego dokumentu.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.
8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:
 - 1) Członkowie Zarządu Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.
 - 2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg „Statutu Banku Spółdzielczego w Prabutach” biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Prabutach”. Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Statutem Banku Spółdzielczego w Prabutach”, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata.
 - 3) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii różnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

- 4) Bank tworzy w obrębie Rady Nadzorczej Komitet audytu.

Komitet audytu funkcjonuje w oparciu o „Regulamin Komitetu Audytu”. Komitet wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

- 5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty odpowiednią Instrukcją „System informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Informacje w zakresie systemu kontroli wewnętrznej zostały zawarte w „Zasadach funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, stanowiących Załącznik nr 10 do niniejszego opracowania.

III. Zakres stosowania – art. 436

Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych

IV. Fundusze własne – art. 437

Ujawnienie zgodnie z Rozp. wykonawczym Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2018 roku.

Wyszczególnienie	Kwota
Kapitał Tier I	6 533
Kapitał podstawowy Tier I:	6 533
Opłacone instrumenty kapitałowe (fundusz udziałowy)	320
Kapitał rezerwowy	6 199
Skumulowane inne całkowite dochody (fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego)	198

Uznany zysk lub uznana strata	-184
Kapitał Tier II	0
Fundusze własne	6 533

V. Wymogi kapitałowe – art. 438

1. Skrótowy opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań.

Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- 2) metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego.

Bank prowadzi wewnątrz bankowy proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICCAP), na który składają się:

- 1) określenie polityki zarządzania ryzykiem i kapitałem,
- 2) identyfikacja wszystkich rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i określenie istotnych rodzajów ryzyka,
- 3) kwantyfikacja i agregacja ryzyka,
- 4) oszacowanie oraz alokacja kapitału wewnętrznego,
- 5) monitoring i kontrola ryzyka oraz kapitału wewnętrznego.

Zasady szacowania kapitału wewnętrznego obejmują zagadnienia związane z przekształceniem miar ryzyka w wymogi kapitałowe i są ściśle powiązane ze strategią zarządzania i planowania kapitałowego.

Bank oblicza kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne:

- 1) ryzyko kredytowe;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko koncentracji;
- 4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 5) ryzyko płynności;
- 6) ryzyko kapitałowe.

Uznane za istotne ryzyko braku zgodności Bank pokrywa kapitałem wewnętrznym obliczonym dla ryzyka operacyjnego.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka będzie obliczany jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;

- 4) poziom akceptowalnego kosztu lub utraconego przychodu Bank wyznacza (jako procent funduszy własnych Banku) w oparciu o następujące przesłanki:
 - a) wysokość planowanego wyniku finansowego na rok obrotowy, w którym aktualizujemy niniejsze zasady,
 - b) poziom łącznego współczynnika kapitałowego,
 - c) plany kapitałowe;
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) będzie kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Szczegółowe informacje w zakresie wyznaczania minimalnego wymogu kapitałowego zostały zawarte w „Zasadach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, stanowiących **Załącznik nr 11** do niniejszej informacji natomiast w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego w „Zasadach szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, stanowiących **Załącznik nr 5** do niniejszej informacji.

2. Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE

Nie dotyczy

3. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112

L.p.	Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy
1.	Ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych	15
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	5
4.	Ekspozycje wobec instytucji	0
5.	Ekspozycje detaliczne	260
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	732
7.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	61
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	1014
9.	Ekspozycje kapitałowe	51
10.	Inne pozycje	103
Razem		2 241

Wymogi w zakresie funduszy własnych	wartość współ. kapitału	limit min.
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	20,05 %	4,5%
Współczynnik kapitału Tier I	20,05 %	6%

Łączny współczynnik kapitałowy	20,05 %	8%
--------------------------------	---------	----

Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	12,23%	8,16%
------------------------------------	--------	-------

Kapitał regulacyjny	2 606
wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe	2 241
wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne	365

Ryzyka Filar II	
Ryzyko kredytowe	1 364
Ryzyko operacyjne	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	304
Ryzyko płynności	0
Ryzyko kapitałowe	0
wartość wymogów kapitałowych Filar II	1 668
Łączna wartość wymogów kapitałowych Filar I i Filar II	4 274

4. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c);

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	nie dotyczy

5. Ujawnienia dotyczące bufora antycyklicznego zostały zawarte w **Załączniku nr 9** do niniejszej informacji.

VI. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439

Nie dotyczy.

VII. Bufory kapitałowe – art. 440

Nie dotyczy

VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego - art. 441

Nie dotyczy

IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442

[Signature]

1. Definicja pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości.

Należność przeterminowana – należność z niespłaconą, w określonych w umowie terminach, kwotą odsetek lub kwot rat kapitałowych. Jako okres przeterminowania należy rozumieć okres od wynikającego z umowy terminu zapadalności do dnia bilansowego.

Należności z utratą wartości – ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do grupy zagrożonych.

2. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego.

Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych oraz odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek klasyfikowanych do kategorii „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, lub „stracone”, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235 poz. 1589 z późniejszymi zmianami) wraz ze zmianami wprowadzonymi Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017 r. oraz zasady określone w procedurze wewnętrznej w sprawie tworzenia rezerw celowych.

Bank tworzy rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi na ekspozycje kredytowe zaklasyfikowane do:

- 1) kategorii „normalne” – z tytułu kredytu/pożyczki detalicznej,
- 2) kategorii „pod obserwacją”,
- 3) grupy „zagrożone” – w tym do kategorii: „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi, ale z uwzględnieniem przewidywanej w związku z restrukturyzacją zadłużenia kwoty umorzenia części ekspozycji kredytowej. Podstawę tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją” lub grupy „zagrożone” można pomniejszyć o wartość zabezpieczeń.

Szczegółowe informacje w zakresie tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi określone są w „Zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością kredytową Banku Spółdzielczego w Prabutach”, stanowiącą **Załącznik nr 3** do niniejszej informacji.

3. Całkowitą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego – łączna wartość ekspozycji przed ograniczaniem ryzyka kredytowego obliczona do celu wyznaczania wymogu kapitałowego, a także średnią kwotę

ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji – kwota ekspozycji oraz średnia kwota ekspozycji w ujawnianym roku w podziale na kategorie wg metody standardowej obliczania wymogu na ryzyko kredytowe.

Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem przed i po zastosowaniu współczynnika wsparcia na dzień 31.12.2018 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku w podziale na klasy ekspozycji przedstawiają poniższe tabele.

L p.	Klasy ekspozycji	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem przed zastosowaniem współ. wsparcia na dzień 31.12.2018 r.	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współ. wsparcia na dzień 31.12.2018 r.
1.	Ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych	77	192	192
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0	0	0
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	278	55	55
4.	Ekspozycje wobec instytucji	21 703	0	0
5.	Ekspozycje detaliczne	5 694	4 271	3 254
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	11 932	11 932	9 153
7.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	766	766	766
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	18 368	16 631	12 671
9.	Ekspozycje kapitałowe	643	643	643
10.	Inne pozycje	1 928	1 285	1 285
RAZEM		61 389	35 775	28 019

L p.	Wyszczególnienie	Średnia wartość ekspozycji ważonej ryzykiem przed zastosowaniem współ. wsparcia w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.	Średnia wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współ. wsparcia w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.
---------	------------------	--	--

11.	Ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych	157	157
12.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0	0
13.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	45	45
14.	Ekspozycje wobec instytucji	0	0
15.	Ekspozycje detaliczne	6 895	5 253
16.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	8 957	6 898
17.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 064	1 064
18.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	15 083	11 492
19.	Ekspozycje kapitałowe	642	642
20.	Inne pozycje	1 295	1 295
RAZEM		34 138	26 846

4. Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach –

nie dotyczy,

Bank prowadzi działalność lokalnie, brak ekspozycji poza granicami Polski.

5. Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach – zapadalność wg kategorii ekspozycji w metodzie standardowej, ewentualnie wyszczególnienie istotnych klas klientów w kategorii.

Na podstawie sprawozdania „FINREP”

Klasy ekspozycji	Bez określo nego termin u	<= 1 tydz.	> 1 tydz. <= 1 mies.	>1 mies. <=3 mies.	> 3 mies. <= 6 mies.	> 6 mies. <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lata <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
Łącznie wszystkie klasy ekspozycji	5419	10435	10434	5245	3501	5392	5110	9602	5947	2547	358
RAZEM	5419	10435	10434	5245	3501	5392	5110	9602	5947	2547	358

6. w podziale na istotne branże lub typy kontrahenta – ekspozycja łącznie, ekspozycja wg sytuacji, rezerwy/odpisy aktualizujące, korekty wartości, wartość bilansowa ,

Bank zgodnie z „Zasadami klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością kredytową Banku Spółdzielczego w Prabutach” tworzy rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi na ekspozycje kredytowe zaklasyfikowane do:

- a) kategorii "normalne" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- b) kategorii "pod obserwacją",
- c) grupy "zagrożone" - w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub "stracone".

Struktura ekspozycji zagrożonych Banku sektora niefinansowego w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie ryzyka według stanu na dzień 31.12.2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Kategoria ryzyka	Branża	Wartość bilansowa ekspozycji	Pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw o zabezpieczenia	Utworzona rezerwa/odpis
„poniżej standardu”	Rolnictwo	51	34	3
„wątpliwe”	Rolnictwo	71	71	0
„stracone”.	Rolnictwo	1133	647	486
	Handel hurtowy i detaliczny	482	0	482
Razem		1737	752	971

Korekty wartości i rezerw/odpisów w okresie roku obrachunkowego (należności zagrożone)	wg stanu na dzień 31.12.2018 r.
Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	454
Rozwiązanie rezerw celowych	145
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	309

7. kwotę ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym; -

nie dotyczy

Bank działa lokalnie.

8. uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, przedstawione oddzielnie – uzgodnienie (saldo) rezerw

Lp.	Rezerwy/odpisy na należności o utraconej wartości	
1.	Bilans otwarcia	909
2.	Utworzenie rezerw/odpisów	454
3.	Rozwiązanie rezerw/odpisów	-145
4.	umorzenia	-99
5.	Bilans zamknięcia	1119

X. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443

1. Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Nie dotyczy

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

XI. Korzystanie z ECAI – art. 444

Nie dotyczy

XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

Nie dotyczy

XIII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446

1. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez Bank metodą wskaźnika bazowego (art. 315-316 Rozporządzenia). Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2018 r. wynosi **365 tys.**
2. Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2018 roku podane są w poniższej tabeli.

Brak strat.

3. W 2018 roku nie stwierdzono istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, rozumianych jako zdarzenia powodujące straty przekraczające 5 tys. zł.

5

Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników.

XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447

1. Zróżnicowanie między ekspozycjami pod względem ich celów, w tym w zakresie zysków kapitałowych oraz celów strategicznych, a także przegląd stosowanych technik rachunkowości oraz metod wyceny, w tym zasadnicze założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz wszystkie znaczące zmiany tych praktyk; - opis posiadanych papierów kapitałowych (akcji), cel utworzenia portfela, opis metod wyceny

Bank posiada akcje:

- 1) Banku Zrzeszającego SGB-Bank S.A. w Poznaniu,
oraz
1) udział w Systemie Ochrony.
2. wartość księgową, wartość godziwą oraz – w przypadku ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego – porównanie z ceną rynkową, jeśli zasadniczo różni się ona od wartości godziwej; - tabela w podziale na papiery, wartość księgową, godziwą, różnica między wartością godziwą i wyceną rynku

1) akcje Banku Zrzeszającego wartość bilansowa 641 600,00 zł

2) udział w Systemie w Ochrony wartość bilansowa 1 000,00 zł

Nazwa jednostki	Wartość akcji (w zł)	Sposób wyceny
SGB-Bank S.A. w Poznaniu	242 000,00	Ceny nabycia
SGB-Bank S.A. w Poznaniu	100 000,00	Ceny nabycia
SGB-Bank S.A. w Poznaniu	113 000,00	Ceny nabycia
SGB-Bank S.A. w Poznaniu	100 000,00	Ceny nabycia
SGB-Bank S.A. w Poznaniu	86 600,00	Ceny nabycia
RAZEM	641 600,00	

3. rodzaje, charakter oraz kwoty ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego, ekspozycji w niepublicznych papierach kapitałowych w wystarczająco zdywersyfikowanych portfelach oraz innych ekspozycji; - podział portfela papierów w ujęciu rodzajów ekspozycji (giełda, zdywersyfikowane, inne – BZ)

nie dotyczy

4. zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji w danym okresie w ujęciu skumulowanym; oraz – zyski lub straty o ile była sprzedaż

nie dotyczy

5. całkowitą wartość niezrealizowanych zysków lub strat, łączne niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny oraz wszelkie takie kwoty ujęte w funduszach własnych podstawowych lub dodatkowych. – niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny

nie dotyczy

XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448

1. Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia (w tym założenia dotyczące przedterminowej spłaty kredytów i zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej; - opis profilu ryzyka i zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym (np. z polityki, zasad)

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 3% sumy bilansowej;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Bank przyjmuje że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest w najistotniejszym stopniu z występującymi różnicami w wielkościach aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach oraz nierównomierną skalą zmian wysokości poszczególnych stóp referencyjnych.

Bank nie posiada portfela handlowego, wyznacza poziom ryzyka stopy procentowej tylko dla produktów zaliczanych do portfela niehandlowego.

Bank nie stosuje oprocentowania dla udzielonych a niewykorzystanych pozycji pozabilansowych oraz nie posiada procentowych przyznanych linii kredytowych, tym samym (za wyjątkiem badania wpływu ryzyka płynności na poziom ryzyka stopy procentowej) pozycje te są wyłączone z przeprowadzanych pomiarów poziomu ryzyka stopy procentowej.

Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- 1) lukę przeszacowania;
- 2) metodę wyniku odsetkowego;
- 3) metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej;
- 4) analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:

- 1) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wynik finansowy;
- 2) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału.

Wyniki testów warunków skrajnych na dzień 31.12.2018 r. kształtują się następująco:

- 1) w zakresie ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego – zmiana wyniku odsetkowego o:
 - ✓ +200 pb wynosi : 502 tys.
 - ✓ -200 pb wynosi: -434 tys.
- 2) w zakresie wpływu zmian stóp procentowych o 200 punktów bazowych na wartość ekonomiczną banku – zmiana wartości ekonomicznej o:
 - ✓ +200 pb wynosi: -4 tys.
 - ✓ -200 pb wynosi: 3 tys.

XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449

Nie dotyczy

XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450

1. Polityka wynagrodzeń przygotowywana jest przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku. Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2018 roku jeden raz. Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.
2. Osoby, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku to:
 - a) członkowie Zarządu,
 - b) kierujący stanowiskiem w Komórce ds. zgodności.

Wynagrodzenie osób wskazanych w pkt 2 lit. a) uzależnione jest od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku, z uwzględnieniem wyników całego Banku, indywidualnych efektów pracy członka Zarządu i jego zaangażowania w realizację powierzonych zadań, jak również szczególne osiągnięcia pracownika w okresie podlegającym ocenie.

Wynagrodzenie osoby wskazanej w pkt 2 lit. b) nie jest uzależnione od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nią obszarach działalności Banku, a wyłącznie za osiągnięcie celów i zadań wynikających z pełnionej przez nią funkcji. Szczegółowy wykaz celów i zadań ustalany jest w formie planu przez kierującego komórką.

3. Ocena efektów pracy członka Zarządu Banku obejmuje 3 lata. Pozytywna ocena uwarunkowana jest od łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- 1) utrzymania wskaźnika jakości kredytów na poziomie nie wyższym niż 8%,
- 2) realizacji zaplanowanego na dany rok wyniku finansowego netto na poziomie nie niższym niż 90%,
- 3) posiadania minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie nie niższym niż 15%,
- 4) realizacji przyjętej strategii (kierunków działania),
- 5) dokonanie pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności,
- 6) uzyskanie pozytywnej oceny kwalifikacji,
- 7) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy,
- 8) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez SSO SGB lub inspekcję KNF, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.

W odniesieniu do osób pkt 2 lit. b) oceny efektów pracy dokonuje Prezes Zarządu po zweryfikowaniu sprawozdania pracownika z wykonania planu. Ocena zależy od spełnienia kryteriów niefinansowych tj. pozytywnej oceny zaangażowania danej osoby w realizację powierzonych zadań oraz oceny działań nadzorowanego obszaru, który nie zawiera krytycznych nieprawidłowości. Dokonując oceny uwzględnia się również to czy pracownik uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania, a także czy spełnił odpowiednie standardy dotyczące rękopisami bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.

4. Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia w postaci regulaminowej premii rocznej do stałych składników wynagrodzenia nie powinien przekraczać 100%.
5. Łączna wysokość premii rocznej przyznana osobom zajmującym stanowiska istotne nie może być wyższa niż 5% rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie. Zgodnie z zasadą proporcjonalności zmienne składniki wynagrodzenia wypłaca się w pełnej wysokości po ich przyznaniu.
6. Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia, z podziałem na obszary działalności przedsiębiorstwa

Zgodnie z „Polityką zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Prabutach” przyjmuje się, że osobami mającymi istotny wpływ na profil ryzyka Banku są członkowie Zarządu Banku oraz kierujący stanowiskiem w Komórce ds. zgodności.

	Zarząd	Komórka ds. zgodności
Zarządzanie bankiem	3	1

7. Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka

Uwzględniając postanowienia „Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Prabutach” Rada Nadzorcza Banku nie dokonała jeszcze oceny efektów pracy członków Zarządu za rok 2018 r. W związku z tym nie ma informacji w zakresie premii rocznej.

	Zarząd	Komórka ds. zgodności
Wynagrodzenie stałe (brutto)	252	30
Wynagrodzenie zmiennie	BRAK	BRAK
Liczba osób uzyskujących odprawy	1	BRAK
Wartość odpraw (brutto)	13	BRAK
Najwyższa wypłata odprawy	13	BRAK

8. Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR

Nie dotyczy

XVIII. Dźwignia finansowa – art. 451

Ujawnienie zgodnie z EBA/ITS/2014/04

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego.

Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:

- 1) w łącznej kwocie aktywów Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał Tier I,
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana: od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%.

Bank ustala limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 3,3%.

Wskaźnik dźwigni finansowej obliczany jest przez Komórkę ds. sprawozdawczości i ryzyka i monitorowany w okresach kwartalnych; stanowi element informacji zarządczej na posiedzenie Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. wartość aktywów i zobowiązań pozabilansowych udzielonych uwzględnionych w obliczeniu wskaźnika dźwigni wynosi 61 389 tys. zł natomiast wskaźnik dźwigni finansowej w Banku wynosi 10,64 (definicja przejściowa).

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	59 737
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	1 379
7	Inne korekty (Pozycje aktywów pomniejszające fundusze własne)	0
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	61 389

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	59 737
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	0
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	59 737
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	3 031
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	1 379
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	1 652
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	6 533
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	61 389
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	10,64%

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	59 737
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	59 737
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	77
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	278
EU-7	Instytucje	21 703
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	17 579

EU-9	Ekspozycje detaliczne	5 248
EU-10	Przedsiębiorstwa	11 515
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	766
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	2 571

XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452

Nie dotyczy

XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453

1. Bank nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.
2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi.

Bank stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego w ograniczonym zakresie tj. Bank stosuje wagę ryzyka 35% dla ekspozycji zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości mieszkalnej w ramach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko oraz stosuje pomniejszenia podstawy naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących o zabezpieczenia. Obowiązujące w Banku procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń to:

- 1) „Polityka zabezpieczeń wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Prabutach”
- 2) „Instrukcja prawnych form zabezpieczeń wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Prabutach”.

Bank stosuje w szczególności następujące zabezpieczenia:

- 1) Weksel własny In blanco,
- 2) Poręczenie wekslowe (awal),
- 3) Przelew (cesja wierzytelności),
- 4) Pełnomocnictwo do rachunku,
- 5) Przewłaszczenie,
- 6) Zastaw rejestrowy,
- 7) Hipoteka,
- 8) Blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- 9) Ubezpieczenie kredytu.

Dane ilościowe w zakresie stosowania technik redukcji ryzyka kredytowego:

- 1) tworzenie rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych/odpisów</i>	<i>Wartość pomniejszenia</i>
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej	836	580
Przewłaszczenia	419	172
ogółem	1 255	752

- 2) wyznaczanie aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35% dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomości mieszkalnej:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa netto) dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego tys. zł</i>	<i>Preferencyjna waga ryzyka</i>
<i>Zabezpieczenia rzeczywiste</i>		
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	2 673	35%

3. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez daną instytucję
Zabezpieczenie ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.
Szczegółowe informacje dotyczące stosowanych przez Bank prawnych form zabezpieczeń wierzytelności określone są w „Instrukcji prawnych form zabezpieczeń wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, stanowiącej **Załącznik nr 4** do niniejszej informacji.
4. Bank nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych
5. Informacje na temat koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w ramach podjętych działań w zakresie ograniczenia ryzyka kredytowego – informacje dotyczące ryzyka koncentracji w pojedynczym instrumencie zabezpieczającym

W celu ograniczenia ryzyka koncentracji zabezpieczeń Bank wprowadził limity ostożnościowe. Bieżąco dokonuje się pomiaru ryzyka koncentracji w poszczególne formy zabezpieczeń. Informacja o wykorzystaniu limitów koncentracji zabezpieczeń sporządzana jest z częstotliwością kwartalną i przedkładana organom Banku tj. Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku. Szczegółowe informacje w zakresie limitów koncentracji zabezpieczeń zawarte są w „Zasadach zarządzania ryzykiem koncentracji w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, stanowiących **Załącznik nr 6** do niniejszej informacji.

XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Nie dotyczy

XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Nie dotyczy

XXIII. Ryzyko płynności i pozycja płynnościowa (obowiązek wprowadzony Rekomendacją P).

1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności.

Komitet Zarządzania Ryzykami, który:

- 1) opiniuje niniejszą procedurę;
- 2) opiniuje poziom limitów;
- 3) identyfikuje potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku;
- 4) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
- 5) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Komórka ds. sprawozdawczości i ryzyka – będąca komórką monitorującą ryzyko płynności, którą nadzoruje w zakresie ryzyka płynności Prezes Zarządu, wykonująca zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
- 2) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- 3) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- 4) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
- 5) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności
- 6) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- 7) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR;
- 8) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
- 9) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
- 10) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Komórka zarządzająca wykonująca zadania związane z:

- 1) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.

Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:

- 1) przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych,
- 2) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych,
- 3) sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego.

2. Sposób pozyskiwania finansowania działalności.

Głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji samorządowych. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Głównym źródłem finansowania kredytów długoterminowych w Banku jest nadwyżka funduszy własnych nad aktywami niepłynnymi oraz osad na najbardziej stabilnych depozytach terminowych gospodarstw domowych.

Bank posiada bardzo ograniczone możliwości pozyskania innych, niż wskazane powyżej, źródeł finansowania płynności długoterminowej, stąd podejmuje działania w kierunku zapewnienia stabilności, w tym przede wszystkim ograniczenia ryzyka braku odnawialności depozytów; działania są zawarte w posiadanym przez Bank: planie pozyskania i utrzymania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania oraz planie awaryjnym na wypadek utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej.

3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością

Funkcje są w pełni scentralizowane i wykonywane przez komórkę zarządzającą i komórkę monitorującą.

4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia

Bank jest zrzeszony w Zrzeszeniu SGB i jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych;
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 11) przeprowadzanie scenariuszowych testów warunków skrajnych uwzględniających wyniki testów płynnościowych przeprowadzone przez Spółdzielnię IPS-SGB dla Banków Spółdzielczych i awaryjnych planów płynności SGB-Banku S.A.;
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących wyznaczaniu krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Bank zobowiązany jest wykonywać zadania w zakresie ryzyka płynności wynikające z przynależności do zrzeszenia tj. lokować nadwyżki płynnościowe, prowadzić rachunki.

5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności

Lp	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki	Nazwa części składowej nadwyżki	Wartość części składowej nadwyżki
1	Norma długoterminowa ponad minimum			
	M2 Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi (B1/A5)	1,60	Aktywa nie płynne	4020
2	LCR ponad minimum			
	LCR	156%	Minimum depozytowe, niewykorzystana kwota kredytu w rachunku Nostro	2045

6. Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR

Lp	Nazwa	Wielkość	Limit wynikające z przepisów
1	Norma długoterminowa	2,60	1
2	Wskaźnik LCR	256%	100%

7. Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności

Lp	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana	Luka prosta (z pozabilansem)	Luka skumulowana (z pozabilansem)
1	Przedział do 1 miesiąca	14926	21912	15361	23006
2	Przedział do 3 miesięcy	1347	16273	1347	16708
3	Przedział do 6 miesięcy	2349	18622	2349	19057

8. Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w zrzeczeniu

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami (aktywa nieobciążone);
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - wykorzystania przyznanych linii kredytowych;
 - sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów;
 - pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego;

- pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni;
- przyrostu depozytów.

9. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- ograniczone możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,
- brak wypełniania wewnętrznych limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa (pomimo braku konieczności ich spełniania na poziomie indywidualnym).

10. Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

11. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,
- systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

12. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności.

Definicje i pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności zostały określone w „Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, stanowiących **Załącznik nr 7** do niniejszej informacji.

13. Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą.

Głównymi elementami w procesie zarządzania płynnością płatniczą w Banku w zakresie inwestowania nadwyżek środków jest:

- 1) podjęcie decyzji o zagospodarowaniu lub uzupełnieniu niedoboru środków, której należy dokonać przed zakończeniem dnia operacyjnego tj.:

- oszacowanie przewidywanego salda zamknięcia na rachunku bieżącym na koniec dnia i podjęcie decyzji o założeniu lokat terminowych w Banku Zrzeszającym lub uzupełnieniu niedoboru środków.
- z nadwyżek środków, które pozostaną na rachunku bieżącym, automatycznie zakładana jest lokata o terminie overnight.

14. Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych.

Testy warunków skrajnych są wykorzystywane w planowaniu awaryjnym, wyznaczaniu poziomu limitów, procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

15. Wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych.

„Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym Prabutach” uwzględniające zapisy znowelizowanej Rekomendacji P zawierają plany awaryjne, które są zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy. Bank działając jako instytucja społecznego zaufania, jest przygotowany do przewyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Płynność finansowa jest podstawowym wyznacznikiem bezpieczeństwa Banku, mającym bezpośredni wpływ na wiarygodność i renomę całej instytucji. Wszelkie procedury, przewidywane działania awaryjne, są szczegółowo ustalone jeszcze przed faktycznym wystąpieniem ryzyka utraty płynności. Plany awaryjne opracowane zostały na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. Szybkość i trafność podejmowanych działań w sytuacji zagrożenia płynności Banku jest podstawowym czynnikiem zapobiegania problemom w utrzymaniu płynności.

16. Polityka utrzymania rezerwy płynności.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami (aktywa nieobciążone);
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - wykorzystania przyznanych linii kredytowych;
 - sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów;
 - pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego;
 - pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni;
 - przyrostu depozytów.

Do aktywów, o których mowa powyżej mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

17. Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach zrzeszenia.

Bank będąc uczestnikiem zrzeszenia i Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB ma możliwość skorzystania z:

- pomocy płynnościowej z Funduszu Pomocowego,
- zwolnienia blokady na Minimum depozytowym w Banku Zrzeszającym,

18. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności.

Opis częstotliwości i rodzaju informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawarty jest w Instrukcji „System informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, stanowiącej **Załącznik nr 8** do niniejszej informacji.

Prabuty, dnia 25.06.2019 r.

Sporządził:

Kierownik Komórki
sprawozdawczości i ryzyka
Danuta Szwargot

Weryfikacja informacji

przez Komórkę ds. zgodności

Inspektor
Dominika Pelka